

Architektura, design, urbanistyka – innowacyjna dziedzina życia i sposób na biznes

Edyta Giżycka, CITTRU

Rozwój cywilizacji to zmiany. Najbardziej widocznym jego przejawem jest architektura - permanentna ewolucja formy budynków, przestrzeni zielonych czy urbanistycznej tkanki miasta. Zmiany to również biznesowa szansa czego przykładem mogą być nowe firmy z branży projektowej powstałe w ramach „Szkoly Przedsiębiorczości UJ – Innowacje i biznes” realizowanego przez działające na Uniwersytecie Jagiellońskim: Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu (CITTRU) oraz Wszechnicę UJ.

Trudno wyobrazić sobie świat bez stale ewoluującej formy budynków, zaskakujących rozwiązań w wystroju wnętrza czy niezwykłych przedmiotów użytku codziennego. Człowiek w nieustającym poszukiwaniu piękna i wyróżniania się wśród innych przedstawicieli własnego gatunku gotów jest przeznaczyć krocie na realizację estetycznych pragnień. Przy obecnym poziomie techniki jedynym ograniczeniem, oprócz oczywistych kwestii finansowych, jest tylko wyobraźnia architektów, designerów, artystów. Rynek zalewany jest więc różnorodnością form, kolorystyką, zaskakującymi przyciągającymi uwagę nierzadko wręcz szokującymi rozwiązaniami.

Siedziba firmy informatycznej Cabel-Industry
www.massimomariani.net

ARCHITEKTURA ZMYŚLÓW

We współczesnym świecie architektura krajobrazu i wnętrza to jednak coś więcej niż wyraz estetycznych pragnień to również elementem strategii biznesowej. Firmy nie myślą wyłącznie o ofercie, metodach jej sprzedaży. Wśród czynników tworzących wizerunek coraz większe znaczenie zyskuje estetyka pomieszczeń biurowo – handlowych. Dla wielu pracodawców biuro to miejsce szczególne. Dobrze i ciekawie zaprojektowane nie tylko wprawia w dobry nastrój, stymuluje do twórczego myślenia ale, co za tym idzie, zwiększa również efektywność pracy. Oprócz tego, stanowi także unikalną wizytówkę firmy, budując jej wizerunek zarówno w oczach klientów jak i wśród samych pracowników. Nie dziwi więc fakt, że znaczną część środków przeznaczonych na działanie firmy pochłania aranżacja jej siedziby i najbliższego otoczenia. Wielkie koncerny wydają krocie na wnętrza przyjazne środowisku czy projekty uwzględniającą zasady feng-shui.

Tę szczególną „mieszankę uwarunkowań” zdaje się dopełniać coraz bardziej popularna w biznesie teoria **marketingu sensorycznego**, zakładająca, że każdy z nas odbiera ofertę wszystkimi zmysłami – wzrokiem, dotykiem, węchem, słuchem. Receptą na skuteczne zbudowanie rozpoznawalnej marki jest więc zaangażowanie wszystkich zmysłów klienta. Ładne otoczenie, ciekawa aranżacja mogą pobudzać, uspokoić lub sprawić, że chce nam się jeść (restauracja). Fenomenem zapachu jest to, że nie możemy się przed nim obronić, muzyka potrafi nastroić do zakupów, zrelaksować lub pobudzić, dotyk i wzrok – przekonać najbardziej niezdecydowanych. W tym ujęciu szansą na dotarcie i przyciągnięcie klienta jest wykorzystanie nowych rozwiązań architektoniczno – designerskich, a co za tym idzie potencjał rynkowy branży projektowej.

Wśród najczęściej wpisywanych w wyszukiwarce Google zapytań ofertowych najpopularniejsze dotyczą budownictwa, aranżacji wnętrz i przestrzeni zielonych. Boom w branży zdają się obrazować pojawiające się „odpowiedzi” – ilość wyszukanych przez roboty linków. Popyt na konkretne usługi stwarza szansę. Wśród powstających firm start-up nie brak urozmaiconej oferty i wielu innowacyjnych rozwiązań. Spośród 39 nowych firm, powstałych w 2009 r. w ramach projektu **„Szkoła Przedsiębiorczości UJ – Innowacje i biznes”** – realizowanego przez Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu (CITTRU) oraz Wszechnicę UJ – sporą grupę tworzą przedsiębiorstwa zajmujące się architekturą miejską, krajobrazu, aranżacją wnętrz, produkcją małych form przemysłowych oraz zastosowaniem nowoczesnych technologii w obsłudze basenów czy wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Wszystkie zakładają dynamiczny rozwój, wykazując jednocześnie ogromne zapotrzebowanie na świadczone usługi. Ich rynkowy potencjał potwierdzają również eksperci. Ostateczna weryfikacja biznesowych założeń następuje jednak dopiero po konfrontacji z rynkiem i wymaga czasu.

ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU – RYNKOWY POTENCJAŁ?

Nową i coraz mocniej oddziałującą na nasze otoczenie dziedziną nauki jest architektura krajobrazu. Odnosi się ona głównie do kształtowania życiowej przestrzeni człowieka za pomocą szaty roślinnej, elementów wodnych i architektonicznych z uwzględnieniem rozmaitych czynników, które tworzą charakter otaczającego krajobrazu takich jak: uwarunkowania naturalne (istniejąca roślinność, gleba, klimat), a także kultura regionu i miejscowe tradycje, czy też potrzeby społeczne. Architektura krajobrazu jest bardzo młodym kierunkiem w Polsce. Zdaniem Łukasza Dąbrowskiego, pomysłodawcy i twórcy **Autorskiego Studia Architektury Krajobrazu BUM**, a zarazem zdobywcy dotacji na rozwój firmy w ramach Szkoły Przedsiębiorczości UJ – *„Założenie firmy działającej w tym kierunku jest samo w sobie innowacyjne, bo brakuje profesjonalnych usług tego typu w Polsce”*. Na rynku jest sporo

Muzeum Quai Branly – Paryż.
www.skyscrapercity.com

firm działających w pokrewnych dziedzinach i spełniających kryteria pozwalające na

sprostanie oczekiwaniom klienta. „Są to firmy – dodaje Dąbrowski – które może i zaspokajają potrzeby klientów, ale w dużej mierze dlatego, że klienci nie mają pojęcia jak takie usługi wyglądają w krajach, gdzie architektura krajobrazu istnieje jako zawód już od wielu lat”.

Jaki więc zakres usług może zawierać oferta architekta krajobrazu? Jest to szereg projektów realizowanych na indywidualne zamówienie bądź też na potrzeby firm. Aranżacje małych ogrodów lub dużych tarasów typowych dla zabudowy zwartej, wielorodzinnej w mieście, większych ogrodów otaczających domki jednorodzinne czy dużych działek przy zabudowie rezydencjonalnej na wsiach, projekty ogródków kawiarnianych, skwerów, parków czy wreszcie systemów zieleni miejskiej – to tylko niektóre z usług typowych dla tej branży. Architektura krajobrazu to również mniejsze formy, projekty altan, pergoli, trejaży, mebli ogrodowych, ogrodzeń, schodów, nawierzchni, murków oporowych, oczek i kaskad wodnych, oświetlenia, nawodnienia i ciągów komunikacyjnych. Projekt końcowy obejmuje nie tylko kolorowy rzut aranżowanej przestrzeni, zawiera również szczegółowy wykaz zasadzonych roślin, z ich charakterystyką, warunkami uprawy jak również materiałów budowlanych wykorzystanych do realizacji założeń projektanta. W przyszłości w ofercie Autorskiego Studia Architektury Krajobrazu BUM znajdzie się również Internetowy Katalog Elementów Ogrodowych pozwalający internautom m.in. na samodzielne aranżowanie własnego ogrodu, wstępną wizualizację koncepcji, której ostateczny szlif nada profesjonalny architekt.

EKOTRENDY

Oryginalna bryła budynku, designerskie wnętrza i ciekawie zagospodarowany ogród to nie koniec wymagań stawianych współczesnej architekturze. Musi ona być również funkcjonalna, a dla wielu spełniająca **standardy ekobudynku**. Coraz większą popularność na polskim rynku zyskują projekty zakładające wykorzystanie energii odnawialnej i uwzględniające właściwe z punktu widzenia ekologii zagospodarowanie przestrzeni zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynków mieszkalnych. Odpowiedzią na rynkowe wymagania są m.in. niezależne systemy zasilania dla domów, małych firm, jachtów, urządzeń telekomunikacyjnych takie jak oferowane przez firmę **SKAWEX** – jednego z finalistów projektu „Szkoła Przedsiębiorczości UJ – Innowacje i biznes - gotowe systemy hybrydowe, pozwalające na przetwarzanie energii słonecznej oraz energii wiatru na energię elektryczną. „Systemy zapewniają stabilne dostawy energii przez cały rok i w zależności od konfiguracji zestaw dostarcza około 200 – 700 kWh energii miesięcznie, co wystarcza do zasilania wszystkich odbiorników w domu jednorodzinnym czy zakładzie usługowym, a dodatkowy zestaw akumulatorów zapewnia zapas energii na czas, kiedy wietrzność i nasłonecznienie nie gwarantują odpowiedniej

South Korean Toilet-shaped House.
www.square-mag.co.uk

produkcji energii – zapewnia właściciel firmy SKAWEX. Instalacje słoneczno-wiatrowe wydają się również idealnym rozwiązaniem dla miejsc oddalonych od sieci energetycznej, tam gdzie występują problemy z jej doprowadzeniem: domki letniskowe, campingi, schroniska górskie, stacje badawcze, systemy monitoringu, oświetlenie tablic reklamowych i znaków drogowych. Ważny jest również ekonomiczny wymiar. Zastosowanie paneli słonecznych czy małych elektrowni wiatrowych pozwala znacznie zredukować dość spore koszty energii elektrycznej.

Ekologiczny i ekonomiczny zarazem charakter mają również zaawansowane technologicznie produkty określane jako inteligentne budynki. Działają one dzięki zaawansowanej instalacji elektronicznej (ISE) będącej systemem sterującym urządzeniami w budynku w oparciu o ustalone przez użytkownika zadania. Przydatną funkcją systemu jest możliwość sterowania ogrzewaniem i źródłami energii. *„ISE pozwala zaoszczędzić nawet 40 % kosztów rocznego ogrzewania domu, dzięki np. zamknięciu grzejników w pomieszczeniach nieużytkowanych z chwilą, gdy zostanie otwarte okno czy też obniżeniu temperatury w godzinach nocnych, a w biurach – poza godzinami pracy i w weekendy. Latem ISE dzięki współpracy ze stacją pogodową przy zbyt dużym nasłonecznieniu opuści markizy, by nie zwiększać zużycia energii przez klimatyzatory bądź podgrzeje wodę w basenie do wymaganej temperatury”* – informują pomysłodawcy firmy **HomeIQ**. Technologia zastosowana w inteligentnych budynkach pozwala nie tylko zoptymalizować zużycie energii i zapewnić komfort mieszkańcom, gwarantuje również bezpieczeństwo informując o każdym potencjalnym zagrożeniu. *„System nie pozwoli na zgaszenie światła w sypialni, póki wszystkie drzwi nie zostaną zamknięte. Gdy nocą w otoczeniu budynku zostanie wykryta niepożądana osoba, system zareaguje m.in. opuszczeniem żaluzji, włączeniem zewnętrznego oświetlenia i systemu zraszaczy, by spłoszyć intruza. W przypadku włamania inteligentne systemy elektroniczne włączą kamery, opuszczą żaluzje, by uwięzić intruza i poinformują policję. System będzie mógł podczas urlopu symulować obecność właścicieli. W przypadku wykrycia dużego stężenia gazu, będzie możliwe odcięcie dopływu energii i gazu przy równoczesnym powiadomieniu straży”* – dodają właściciele HomeIQ. Efektywny, ekologiczny i niestety nie dla każdego odbiorcy. Technologia ISE jest obecnie dostępna raczej dla zamożniejszych klientów. Może z czasem, kiedy wzrośnie zapotrzebowanie na takie rozwiązanie, a co za tym idzie bardziej masowa produkcja cena stanie się przystępna dla szerszego odbiorcy.

Naturalną potrzebą człowieka jest poprawianie tego co go otacza. Wszystkie działania związane z sztuką, architekturą czy designem są wynikiem tej skłonności. Tam gdzie rodzi się potrzeba zwykle zaczyna się również rynkowa szansa. Pewnym jest więc, że branża projektowa będzie się rozwijać, wprowadzać coraz to nowsze, oryginalniejsze rozwiązania, formy, które znajdą swoich odbiorców na rynku. Czas pokarze czy dobra koniunktura i niekonwencjonalny pomysł to gwarancja sukcesu w branży?

Tekst ten został również opublikowany w czasopiśmie Innowacyjny Start.

*KILKA SŁÓW O **NIMB** – TEXTACH CITTRU

Peter Drucker – arcymistrz zarządzania i organizacji – twierdził, że fundamentalnymi elementami **Biznesu** są **Marketing** i **Innowacje**. Reszta to wyłącznie wydatki. Kiedy dodamy do tego kompletu kilka sporych kropli substancji o nazwie **Nauka**, otrzymamy specyfik o nazwie NIMB (Nauka, Innowacje, Marketing, Biznes).

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

TEXTY CITTRU 15 (05/2010)

W cyklu krótkich testów/tekstów chcemy go dokładnie zanalizować, rozłożyć na czynniki pierwsze, przyjrzeć się możliwym reakcjom, spróbować prognozować jego zmiany, przydatność i skutki uboczne.

Nie oznacza to, że każdy NIMBowy artykuł będzie traktował o wszystkich składowych równocześnie. Naszym zamierzeniem jest, by tematy w NIMBie koncentrowały się na różnorodnych, ogólnych i szczegółowych, sprawach, które można powiązać z nowoczesną nauką, odkryciami, rynkowym wdrożeniem wynalazków, trendami w marketingu, także z całą niezbędną otoczką tych zjawisk: finansami, funduszami europejskimi, prawem, wzajemnymi relacjami środowisk biznesu i nauki, itp. – tak w kontekście codziennych dylematów naukowców, studentów, przedsiębiorców, jak i w odniesieniu do szeroko widzianych strategii, tendencji i zmian.

Zapraszamy do czytania i komentowania tekstów - **odwiedź stronę NIMB na Facebooku:**

www.facebook.com/cittru